

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 30 серпня 2024 р.

Львів

№ 63/28- рк/к

ПрАТ «Закарпатавтотранс»

вул. (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*)

E-mail: info@zakavto.com.ua

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

(1) Дії приватного акціонерного товариства «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» (далі - ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», Товариство), які полягають у встановленні економічно необґрунтованих тарифів на послуги, пов'язані з відправленням та прибуттям автобусів, з огляду на включення до розрахунків цих послуг витрат, які не передбачені чинним законодавством, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг, пов'язаних з відправленням та прибуттям автобусів у межах автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

(2) Суб'єктом господарювання, якому надаються рекомендації, є ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*), що діє на підставі статуту, затвердженого загальними зборами приватного акціонерного товариства «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» від 24.06.2019, протокол № 28.

(3) Товариство є юридичною особою, яке має самостійний баланс, круглу печатку зі своїм найменуванням, кутовий штамп, товарний знак, рахунки в установі банках та інші необхідні реквізити.

(4) Основним видом діяльності ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» є допоміжне обслуговування наземного транспорту (код за КВЕД (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*)).

(5) Тобто, ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

(6) Західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) здійснюється розгляд заяви товариства з обмеженою відповідальністю «REGABUS» (далі - ТОВ «REGABUS», Заявник) від 12.03.2024 № АС 16 (вх. Відділення від 02.04.2024 № 63-01/14-АМ) (далі - Заява) щодо можливих ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» під час встановлення вартості послуг, пов'язаних з відправленням та прибуттям автобусів у межах автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС».

(7) Листом від 24.04.2024 № 63-02/976е Заяву було залишено без руху.

(8) Листом від 03.05.2024 № 12 (вх. Відділення від 07.05.2024 № 63-01/1120) ТОВ «REGABUS» надало лист про усунення недоліків Заяви.

(9) Під час розгляду Заяви Відділенням було направлено до ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» вимогу про надання інформації від 23.05.2024 № 63-02/1433е.

(10) ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» листом від 03.06.2024 № 214/07-04 (вх. Відділення від 03.06.2024 № 63-01/1339) надіслало клопотання про подовження терміну подання відповіді на вимогу Відділення від 23.05.2024 № 63-02/1433е.

(11) Листом від 19.06.2024 № 224/07-24 (вх. Відділення від 21.06.2024 № 63-01/1447) ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» надало відповідь на вищевказану вимогу.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

(12) Діяльність у сфері надання власниками (орендарями) автостанцій послуг, пов'язаних з відправленням та прибуттям автобусів, перевізникам регулюється, зокрема:

- Законом України «Про автомобільний транспорт»;
- Правилами надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 № 176 (далі - Правила).

(13) Частинами першою, третьою та четвертою статті 36 Закону України «Про автомобільний транспорт» передбачено, що автостанції надають пасажирам послуги, пов'язані з їх проїздом автобусними маршрутами загального користування, а автомобільним перевізникам, які здійснюють перевезення пасажирів на договірних умовах, - послуги, пов'язані з відправленням та прибуттям автобусів згідно з розкладом руху.

(14) До обов'язкових послуг, що повинні надаватися автостанціями автомобільному перевізнику, належать:

- продаж квитків;
- організація прибуття та відправлення автобуса з облаштованих платформ;
- інформування водія щодо умов дорожнього руху на маршруті.

(15) За надання обов'язкових послуг автостанцій з осіб, які придбавають проїзні квитки, **стягують автостанційний збір**, що входить до вартості квитка.

(16) Відповідно до пункту 2 розділу I «Загальні положення» Правил *автостанційний збір* – плата за надання обов'язкових послуг автостанціями, що справляється з осіб, які придбавають квитки на проїзд автобусами приміських, міжміських та міжнародних

маршрутів, і включається до вартості квитка.

(17) Згідно з пунктом 116 розділу V «Організація роботи автостанцій, продаж та переоформлення проїзних документів» Правил за надання обов'язкових послуг, передбачених статтею 36 Закону України «Про автомобільний транспорт», з осіб, які придбавають квитки, **справляється автостанційний збір**, що включається до вартості квитка. За надання зазначених послуг додаткова плата з пасажирів не стягується.

(18) Розмір автостанційного збору визначається власником автостанції на підставі економічно обґрунтованого розрахунку.

(19) Розмір автостанційного збору для пасажирів, що придбавають квитки у автомобільного перевізника, водія чи іншого суб'єкта господарювання, уповноваженого на це автомобільним перевізником, встановлюється за згодою автомобільного перевізника та власника автостанції, з території якої пасажир повинен здійснити відправлення.

(20) Розмір автостанційного збору для пасажирів, що купують квитки у суб'єкта господарювання, уповноваженого на це власником автостанції, встановлюється в договорі, укладеному між автостанцією і таким суб'єктом господарювання.

(21) Відповідно до пункту 1.1 Типового технологічного процесу надання послуг пасажирських автостанцій та автовокзалів, затвердженого наказ Міністерство транспорту України від 28.08.2001 № 565 (далі - Типовий технологічний процес), надання послуг пасажирських автостанцій та автовокзалів організовується згідно з вимогами технологічного процесу, який розробляється власниками автостанцій з урахуванням рекомендацій цього типового технологічного процесу.

(22) Згідно з пунктом 1.2 Типового технологічного процесу перелік обов'язкових та додаткових послуг, що надаються населенню, пасажирам та пасажирським перевізникам автобусного маршруту, визначається статутом (положенням) автостанції.

(23) Розділом 7 Типового технологічного процесу визначено порядок укладення договорів і проведення розрахунків за надані послуги.

(24) Відповідно до пункту 7.1 Типового технологічного процесу визначено відносини перевізника з власниками автостанцій визначаються договором, який передбачає доручення перевізника укладати від його імені договір з пасажиром про перевезення та отримання послуг автостанції.

(25) Згідно з пунктом 7.1.1 Типового технологічного процесу за договором про сумісну діяльність перевізник здійснює перевезення пасажирів, а автостанція надає йому певний обсяг обов'язкових послуг і продає квитки протягом всього терміну до відправлення автобуса в рейс. Частка підприємства автостанцій у виторгу від продажу квитків, у разі укладення цього договору, **складає певний відсоток, який обумовлюється цим договором** і не може перевищувати встановлених законодавством граничних розмірів.

(26) Відповідно до пункту 7.1.2 Типового технологічного процесу у разі укладення договору про надання обов'язкових послуг автостанція продає квитки до часу передачі касової відомості перевізнику, а потім перевізник самостійно продає квитки в салоні автобуса. У цьому разі **розмір фіксованої плати за обов'язкові послуги визначається витратами, пов'язаними з наданням цих послуг**, і може встановлюватися пропорційно часу знаходження автобуса на автостанції згідно з розкладом руху і не повинен перевищувати

встановлених законодавством граничних розмірів.

5. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

(27) Визначення становища ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» на ринку послуг, пов'язаних з відправленням та прибуттям автобусів у межах автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», здійснено відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі - Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики та статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

(28) Як передбачено пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, було обрано та застосовано, виходячи з фактичних обставин справи, зокрема: особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

5.1. Встановлення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

(29) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання, група суб'єктів господарювання, конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання.

(30) Під час визначення об'єктів аналізу Відділення виходило з того, що підставою для надання цих рекомендацій стало виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» за результатами розгляду Заяви, які стосувалися встановлення Товариством економічно необґрунтованих тарифів на послуги, пов'язані з відправленням та прибуттям автобусів у межах автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС».

(31) Тобто, об'єктом для визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- суб'єкт господарювання – ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС»;
- товар – послуги, пов'язані з відправленням та прибуттям автобусів у межах автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС».

Інша господарська діяльність Товариства, крім надання вказаних послуг, не є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

4.2.1. Складання переліку товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання і які мають ознаки одного товару, товарної групи.

(32) Згідно з пунктом 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

(33) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

(34) Частинами першою та третьою статті 36 Закону України «Про автомобільний транспорт» передбачено, що автостанції надають пасажиром послуги, пов'язані з їх проїздом автобусними маршрутами загального користування, а автомобільним перевізникам, які здійснюють перевезення пасажирів на договірних умовах, - **послуги, пов'язані з відправленням та прибуттям автобусів** згідно з розкладом руху.

(35) До обов'язкових послуг, що повинні надаватися автостанціями автомобільному перевізнику, належать:

- продаж квитків;
- організація прибуття та відправлення автобуса з облаштованих платформ;
- інформування водія щодо умов дорожнього руху на маршруті.

(36) Отже, товаром, щодо якого визначається монопольне домінуюче становище Товариства, є послуги, пов'язані з відправленням та прибуттям автобусів у межах автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС».

4.2.2. *Складання переліку основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів) товарів (товарних груп)*

(37) Відповідно до абзацу одинадцятого частини першої статті 1 Закону України «Про автомобільний транспорт» *автостанція* - споруда або комплекс будівель, споруд, стоянок та під'їздів для прийняття, відправлення, управління рухом автобусів та обслуговування пасажирів.

(38) Згідно з абзацом двадцять першим частини першої статті 1 Закону України «Про автомобільний транспорт» *автомобільний перевізник* - фізична або юридична особа, яка здійснює на комерційній основі чи за власний кошт перевезення пасажирів чи (та) вантажів транспортними засобами.

(39) Пунктом 111 розділу V «Організація роботи автостанцій, продаж та переоформлення проїзних документів» Правил, визначено, що рішення про відкриття або закриття автостанції приймається її власником з обов'язковим інформуванням органу місцевого самоврядування, на території якого розташовується автостанція.

(40) Організація роботи автостанції покладається на її власника.

(41) Відповідно до інформації ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», наданої листом від 19.06.2024 № 224/07-24 (вх. Відділення від 21.06.2024 № 63-01/1147), за договором про надання послуг автостанцією перевізникові від 11.02.2022 № 03 ТОВ «REGABUS» та ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» уклали вказаний договір про наступне (далі - Договір № 03).

(42) Предметом Договору, зокрема, визначено, що ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» надає ТОВ «REGABUS» на території своїх автостанцій комплекс обов'язкових та передбачених законодавством послуг, пов'язаних з організацією і здійсненням процесу прийняття та відправлення пасажирів транспортом перевізника, продажом проїзних квитків та квитанцій на перевезення багажу, диспетчерським управлінням, організацією прибуття і відправлення автобусів, інформування водіїв щодо умов дорожнього руху, а також інші послуги відповідно до вимог Закону України «Про автомобільний транспорт» і Правил.

(43) Пунктом 9.1 розділу 9 «Строк дії договору» Договору № 03 визначено, що Договір набуває чинності з дня підписання 11.02.2022) та діє до дати, якою встановлено останній

день строку дії договору перевізника із Організатором перевезень. У разі здійснення перевезень на основу дозволу Організатора, цей Договір діє до дати, якою встановлений останній день строку дії такого дозволу.

(44) Таким чином, ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» з 11.02.2022 є надавачем послуг, пов'язаних з відправленням та прибуттям автобусів на території автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС».

(45) Згідно інформації ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», наданої листом від 19.06.2024 № 224/07-24 (вх. Відділення від 21.06.2024 № 63-01/1147), Товариство надає міжнародним перевізникам і пасажиром комплекс обов'язкових послуг, пов'язаних з організацією прийняття та відправлення автобусів і пасажирів на всіх автостанціях Товариства, а саме:

- АС «Великий Бичків», Рахівський р-н, 90615, сел. Великий Бичків, вул. Карпатських Січовиків;
- АС «Виноградів», Берегівський р-н, 90300, м. Виноградів, вул. Григорія Сковороди, 87;
- АС «Воловець-2», Мукачівський р-н, 89100, сел. Воловець, вул. Карпатська, 62-В;
- АС «Іршава», Хустський р-н, 90100, м. Іршава, вул. Незалежності, 42;
- АС «Міжгір'я», Хустський р-н, 90000, сел. Міжгір'я, вул. Івана Ольбрахта, 9;
- АС «Мукачево», Мукачівський р-н, 89600, м. Мукачево, вул. Чорі Юрія, 14-16;
- АС «Нижні Ворота», Мукачівський р-н, 89130, с. Нижні Ворота, пл. Народна, 3;
- АС «Рахів», рахівський р-н, 90600, м. Рахів, вул. Привокзальна, 11;
- АС «Свалява», Мукачівський р-н, 89300, м. Свалява, вул. Київська, 12;
- АС «Тячів», Тячівський р-н, 90500, м. Тячів, вул. Княгині Ольги, 4-А;
- АС «Ужгород-1», Ужгородський р-н, 88005, м. Ужгород, вул. Станційна, 2;
- АС «Хуст», Хустський р-н, 90400, м. Хуст, вул. Івана Франка, 118;
- АС «Ясіня», Рахівський р-н, 90630, сел. Ясіня, вул. Миру, 6.

(46) Слід зазначити, що рішенням 27 сесії 8-го скликання Мукачівської міської ради від 28.04.2022 № 786/36-22 вул. Павлова Івана академіка перейменована на вул. Чорі Юрія.

(47) З огляду на зазначене, єдиними учасниками ринку послуг, пов'язаних з відправленням та прибуттям автобусів у межах автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», є:

- продавець (виконавець) – ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС»;
- покупці (споживачі) – фізичні та/або юридичні особи, які здійснюють на комерційній основі чи за власний кошт перевезення пасажирів чи (та) вантажів транспортними засобами та користуються послугами Товариства, пов'язаними з відправленням та прибуттям автобусів у межах автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС».

4.3. Товарні межі ринку

(48) У пункті 1.3 Методики визначено, що:

- *ринку товару (товарний ринок)* – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція;
- *товарні межі ринку* – товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

(49) Пунктами 5.1. та 5.2. Методики визначено, що товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

(50) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів,

користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва,
- тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

(51) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

(52) Відповідно до частини першої статті 28 Закону України «Про автомобільний транспорт» на автостанціях забезпечується:

- прийом та відправлення автобусів і пасажирів;
- організація продажу квитків населенню;
- диспетчерське управління і регулювання руху автобусів;
- контроль екіпіровки та санітарного стану автобусів, дорожньої документації водіїв та дотримання визначеного режиму роботи підприємств, установ і організацій, розташованих на їх території;
- організація побутового обслуговування пасажирів і водіїв.

(53) Згідно із частинами першою - третьою статтею 32 Закону України «Про автомобільний транспорт» відносно автомобільного перевізника, що здійснює перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, із власниками автостанцій визначаються договором.

(54) Предметом договору автомобільного перевізника, що здійснює перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, з власниками автостанцій є надання **послуг та виконання робіт, пов'язаних з відправленням і прибуттям пасажирів**.

(55) Власники автостанцій зобов'язані укласти договір з автомобільним перевізником, що здійснює перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, тільки за наявності в нього договору із органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування про організацію перевезення на автобусних маршрутах загального користування чи дозволу органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування на обслуговування маршрутів загального користування, що пролягають через цю автостанцію.

(56) Відповідно до частини першої статті 36 Закону України «Про автомобільний транспорт» автостанції надають пасажиром послуги, пов'язані з їх проїздом автобусними маршрутами загального користування, а автомобільним перевізникам, які здійснюють перевезення пасажирів на договірних умовах, - **послуги, пов'язані з відправленням та прибуттям автобусів** згідно з розкладом руху.

(57) Згідно зі пунктом 114 розділу V «Організація роботи автостанцій, продаж та переоформлення проїзних документів» Правил перелік послуг, які надаються автостанцією автомобільному перевізникові, їх обсяги і вартість визначаються в договорі, укладеному між ними.

(58) За результатами аналізу матеріалів Заяви Відділенням встановлено, що ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» укладає із перевізниками договори про надання послуг автостанцією перевізникові, предметом яких є надання послуг автостанцією перевізникові з обслуговування перевезень пасажирів автобусами за міжнародними автобусними та/або міжобласними маршрутами, а саме комплекс обов'язкових послуг, пов'язаних з організацією і здійсненням процесу прийняття та відправлення пасажирів транспортом, продажом проїзних квитків, диспетчерським управлінням, організацією прибуття та відправлення автобусів, інформуванням водіїв щодо умов дорожнього руху, а також інші послуги відповідно до Закону України «Про автомобільний транспорт» та Правил.

(59) Отже, послуги, пов'язані з відправленням та прибуттям автобусів, не мають заміників, а відтак у споживачів цих послуг (автомобільних перевізників) відсутня альтернатива щодо їх придбання.

(60) За таких обставин, у розумінні пункту 5.1 Методики товарними межами ринку є послуги, пов'язані з відправленням та прибуттям автобусів.

4.4. Територіальні межі ринку

(61) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належить до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

(62) При остаточному визначенні територіальних (географічних) меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.

(63) Відповідно до частини четвертої статті 32 Закону України «Про автомобільний транспорт» відправлення чи прибуття автобусів приміських, міжміських та міжнародних автобусних маршрутів загального користування здійснюється тільки з автостанцій, а в разі їх відсутності - із зупинок, передбачених розкладом руху.

(64) Згідно із частинами першою статті 36 Закону України «Про автомобільний транспорт» автостанції надають пасажиром послуги, пов'язані з їх проїздом автобусними маршрутами загального користування, а автомобільним перевізникам, які здійснюють перевезення пасажирів на договірних умовах, - **послуги, пов'язані з відправленням та прибуттям автобусів згідно з розкладом руху**.

(65) Частиною першою статті 1 Закону України «Про автомобільний транспорт» передбачено, що:

- *розклад руху* – сукупність графіків руху автобусів за маршрутом;
- *графік руху* – відомості про час і **послідовність виконання рейсу**;
- *рейс* – рух транспортного засобу **від початкового до кінцевого пункту маршруту**;
- *дозвіл органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування* – документ, який надає право на здійснення перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування;
- *дозвіл на здійснення міжнародних перевезень автомобільним транспортом* – документ, що видається уповноваженими органами Договірних Сторін міжнародним автомобільним перевізникам для в'їзду, транзитного проїзду через територію Договірних Сторін, а також здійснення інших видів перевезень, передбачених законодавством.

(66) Процедура оформлення і видачі дозволів на поїздку територією іноземних держав під час виконання перевезень пасажирів і вантажів автомобільним транспортом у міжнародному

сполученні, їх обміну та обліку встановлена Порядком оформлення і видачі дозволів на поїздки по територіях іноземних держав при виконанні перевезень пасажирів і вантажів автомобільним транспортом у міжнародному сполученні, їх обміну та обліку, затвердженим наказом Міністерства транспорту України від 20.08.2004 № 757, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 31.08.2004 за № 1075/9674 (із змінами) (далі - Порядок № 757).

(67) Відповідно до пункту 1.3 Порядку № 757 перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом територією іноземних держав або транзитом через їхні території здійснюється автомобільними перевізниками згідно з вимогами міжнародних договорів України та на підставі належним чином оформлених відповідних дозволів, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

(68) Згідно з пунктом 1.4 Порядку № 757 перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом між пунктами, розташованими на території іноземної держави, заборонено, якщо на це не отримано відповідного дозволу компетентного органу іноземної держави згідно з вимогами міжнародних договорів України.

(69) Відповідно до пункту 3.3 Порядку № 757 дозволи на поїздки територією іноземних держав під час виконання нерегулярних і маятникових перевезень пасажирів автомобільним транспортом у міжнародному сполученні оформлюються і видаються уповноваженій особі на підставі замовлення бланку дозволу в електронній формі, усного звернення або письмової заяви у пункті видачі дозволів при пред'явленні таких документів, підписаних автомобільним перевізником та засвідчених його печаткою (у разі наявності):

- **схеми міжнародного маршруту;**
- графіка роботи та відпочинку водіїв;
- копії документа про підтвердження відповідності автобусів параметрам комфортності;
- копії договору, укладеного між автомобільним перевізником та замовником транспортних послуг, про здійснення міжнародних нерегулярних і маятникових перевезень пасажирів автомобільним транспортом у міжнародному сполученні;
- копії свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу, яким буде виконуватись перевезення.

(70) Уповноважений орган (центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики з питань безпеки на наземному транспорті – Державна служба України з безпеки на транспорті) протягом 30 календарних днів розглядає замовлення бланку дозволу в електронній формі та у разі наявності всіх документів відповідно до абзаців сьомого - десятого цього пункту приймає рішення щодо оформлення дозволу за копіями документів, про що інформує уповноважену особу в електронній формі та надає відповідну інформацію в пункт видачі дозволів.

(71) За результатами аналізу матеріалів Заяви Відділенням встановлено, що автостанції ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» є **обов'язковим станціями** прибуття та відправлення автобусів ТОВ «REGABUS» відповідно до розкладу руху, який є додатком до діючого дозволу зазначеного перевізника.

(72) Відповідно до розкладу руху автобусів на міжнародному автобусному маршруті «м. Рахів (Україна) - Попрад (Словачія) - м. Ліберець (Чеська республіка)» Заявник користується наступними автостанціями ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС»: м. Рахів АС, вул. Привокзальна, 11; м. Тячів АС, вул. Княгині Ольги, 4А; м. Хуст АС, вул. Івана Франка, 118; м. Іршава АС, Незалежності, 42; м. Мукачево АС, вул. Чорі Юрія, 14-16; м. Ужгород -1 АС, вул. Станційна, 2.

(73) При цьому, обрання іншої автостанції для отримання послуг, пов'язаних з відправленням та прибуттям автобусів, потребує від перевізника оформлення нового маршруту, **що по-перше потребує додатково часу**, а по-друге **збільшує фінансові витрати цього перевізника**, зокрема, через необхідність отримання нових дозволів на перевезення пасажирів та зміни маршруту.

(74) Отже, територіальними (географічними) межами досліджуваного ринку є територія автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» (м. Рахів АС, вул. Привокзальна, 11; м. Тячів АС, вул. Княгині Ольги, 4А; м. Хуст АС, вул. Івана Франка, 118; м. Іршава АС, Незалежності, 42; м. Мукачево АС, вул. Чорі Юрія, 14-16; м. Ужгород-1 АС, вул. Станційна, 2) (далі - автостанції ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС»).

4.5. Часові межі ринку

(75) Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

(76) У період з лютого 2022 року по червень 2024 року ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» є єдиним надавачем послуг, пов'язаних з відправленням та прибуттям автобусів на території автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» (Рахів АС, вул. Привокзальна, 11; Тячів АС, вул. Княгині Ольги, 4А; Хуст АС, вул. Івана Франка, 118; Іршава АС, вул. Незалежності, 42; Мукачево АС, вул. Чорі Юрія, 14-16; Ужгород -1 АС, вул. Станційна, 2).

(77) Часовими межами досліджуваного ринку визначено період з **лютого 2022 року по червень 2024 року** (з дати укладання договору про надання послуг автостанцією перевізникові від 11.02.2022 № 03 ТОВ «REGABUS» та ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» по дату останньої відповіді Товариства – 19.06.2024), тобто проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

4.6. Бар'єри вступу на ринок

(78) Пунктом 1.3 Методики визначено, що *бар'єри вступу на ринок* – обставини, що перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.

(79) Відповідно до пункту 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

(80) Бар'єрами вступу на ринок послуг, пов'язаних з відправленням та прибуттям автобусів, є адміністративні та законодавчі обмеження, пов'язані з необхідністю отримання у володіння та/або користування приміщень та території автостанції, необхідних для надання таких послуг перевізникам, які здійснюють перевезення пасажирів на договірних умовах.

4.7. Установлення монопольного (домінуючого) становища

(81) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:

- на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
- не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

(82) Таким чином, ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», в період з лютого 2022 року по червень 2024 року мало ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг, пов'язаних з відправленням та прибуттям автобусів у межах автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» (м. Рахів АС, вул. Привокзальна, 11; м. Тячів АС, вул. Княгині Ольги, 4А; м. Хуст АС, вул. Івана Франка, 118; м. Іршава АС, вул. Незалежності, 42; м. Мукачево АС, вул. Чорі Юрія, 14-16; м. Ужгород - 1 АС, вул. Станційна, 2), з часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього не було жодного конкурента.

6. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

(83) ТОВ «REGABUS» у Заяві скаржить на дії ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», які полягають у блокуванні руху автобусів Заявника, справляння з пасажирів комісійного збору, встановленні необґрунтованого розміру автостанційного збору.

(84) З матеріалів Заяви та листа ТОВ «REGABUS» від 03.05.2024 № 12 (вх. Відділення від 07.05.2024 № 63-01/1120) встановлено, що ТОВ «REGABUS» є автомобільним пасажирським перевізником, яке виконує міжнародні перевезення пасажирів за маршрутом Рахів – Ліберець, а автостанції ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» є станціями прибуття та відправлення відповідно до розкладу руху на міжнародному маршруті Рахів (Україна) – Ліберець (Чеська республіка), який є додатком до діючого дозволу.

(85) Мінінфраструктури України 23.09.2020 ТОВ «REGABUS» було видано Дозвіл АІ № 009812 на міжнародні регулярні перевезення пасажирів між Україною, Словацькою Республікою та Чеською республікою. Дозвіл АІ № 009812 дійсний до 22.09.2023 включно.

(86) 21.11.2023 Мінінфраструктури України ТОВ «REGABUS» видано новий Дозвіл АІ № 014150 на міжнародні регулярні перевезення пасажирів між Україною, Словацькою Республікою та Чеською республікою. Цей Дозвіл дійсний до 22.12.2028 включно.

(87) Дозвіл ТОВ «REGABUS» АІ № 014150, виданий 21.11.2023 на маршрут Рахів (Україна) – Ліберець (Чеська республіка), визначає регулярність руху згідно розкладу.

(88) Вказаним розкладом руху на міжнародному маршруті Рахів (Україна) – Ліберець (Чеська республіка) визначено наступне.

Розклад руху автобусів на міжнародному автобусному маршруті «м. Рахів (Україна) - Попрад (Словакія) – м. Ліберець (Чеська республіка)»

Прибуття (год. хв.)	Сто-янка, (хв.)	Відпра-влення (год. хв.)	Відстань від початково-го пункту, км	Назви зупинок	Відстань між зупинк а-ми, км	Прибуття (год. хв.)	Сто-янка, (хв.)	Відпра-влення (год. хв.)
Україна								
12:00	30	12:30	0	Рахів АС, вул. Привокзальна, 11	0	11:20	-	-
14:10	10	14:20	73	Тячів АС, вул. Княгині Ольги, 4А	73	09:30	10	09:40
15:00	10	15:10	100	Хуст АС, вул. Івана Франка, 118	27	08:40	10	08:50
16:00	10	16:10	139	Іршава АС, вул. Незалежності, 42	39	07:40	10	07:50

17:00	10	17:10	177	Мукачево АС, вул. Чорі Юрія, 14-16	38	06:40	10	06:50
18:00	10	18:10	220	Ужгород -1 АС, вул. Станційна, 2	43	05:40	10	05:50
18:25	60	19:25	227	КПП «Ужгород» (UA)	7	04:25	60	05:25
-1 год.			Зміна годинного поясу			+1 год.		
Словачія								
18:25	60	19:25	227	КПП «Вишне Німецьке» (SK)	0	02:25	60	03:25
-	-	-	261	Михайловці АС, вул. Столічна	34	01:45	5	01:50
-	-	-	341	Прешов АС, вул. Виходна	80	00:10	5	00:15
20:00	5	22:05	423	Попрад АВ, вул. Волкерова	82	22:55	5	23:00
00:00	5	00:05	563	Жиліна, вул. Й.Мілца	140	20:55	5	21:00
00:40	30	01:10	605	КПП Маков (СКУКПП «Дрістома» (SK)	42	19:50	0	19:50
Чехія								
00:40	30	01:10	605	КПП «Біла Бумбилка» (CZ) КПП Старий Грозенков (CZ)	0	19:50	0	19:50
02:30	10	02:40	702	Оломоуц АВ, вул. Сладковського, 20	97	17:50	10	18:00
03:40	10	03:50	787	Брно АС, вул. Звонарка, 40	85	16:40	10	16:50
-	-	-	993	Прага АВ, «Florence», вул. Кріжікова, 6	206	13:30	30	14:00
06:20	10	06:30	998	Прага АС, вул. Ізраїльська	5	12:55	20	13:15
07:25	5	07:30	1058	Млада-Болеслав АВ, вул. Вацлава Клемента, 11	60	11:55	5	12:00
08:25	5	08:30	1106	Железний Брод АС, вул. Масарикова	48	10:55	5	11:00
05:55	5	09:00	1123	Яблонець над Нісою АВ, вул. Лучні 7	17	10:25	5	10:30
09:30	-	-	1138	Ліберець АВ, вул. Ванпорова 885	15	09:30	30	10:00

(89) Таким чином, автостанції ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» є **обов'язковими станціями** прибуття та відправлення автобусів ТОВ «REGABUS» відповідно до розкладу руху на міжнародному маршруті Рахів (Україна) – Ліберець (Чеська республіка), який є додатком до діючого дозволу ТОВ «REGABUS».

(90) ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» та ТОВ «REGABUS» 11.02.2022 укладено Договір № 03 про надання послуг автостанцією перевізникові.

(91) Додатком № 1 до Договору № 03 визначено перелік маршрутів ТОВ «REGABUS» за видами сполучень з автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС»:

№	Найменування маршруту	Тип	Періодичність виконання	Дозвіл № Термін дії дозволу
1	Рахів – Ліберець	міжнародний	Згідно з розкладом руху	АІ № 009812, виданий 23.09.2020 (діє до 22.09.2023)

(92) З 21.11.2023 ТОВ «REGABUS» здійснює міжнародні регулярні перевезення пасажирів за маршрутом Рахів – Ліберець відповідно Дозволу АІ № 014150, виданого Мінінфраструктури України, строком дії до 22.12.2028.

(93) Пунктом 1.1. розділу 1 «Предмет договору» Договору № 03 Власник за завданням Перевізника надає йому на території своїх автостанцій комплекс обов'язкових та передбачених законодавством послуг, пов'язаних з організацією і здійсненням процесу прийняття та відправлення пасажирів транспортом перевізника, продажом проїзних квитків та квитанцій на перевезення багажу, диспетчерським управлінням, організацією прибуття і відправлення автобусів, інформування водіїв щодо умов дорожнього руху, а також інші

послуги відповідно до вимог Закону України «Про автомобільний транспорт» і Правил.

(94) Пунктом 1.2. розділу 1 «Предмет договору» Договору № 03 визначено, що Власник надає Перевізнику **послуги з обслуговування перевезень пасажирів автобусами за маршрутом (маршрутами), перелік яких наведено у Додатку №1, що є невід'ємною частиною цього договору.**

(95) Пунктом 3.1 розділу 3 «Оплата послуг та порядок розрахунків» Договору № 03 визначено, зокрема, що грошові кошти розмірі 85% від суми вартості за тарифом на перевезення пасажирів та багажу, без врахування додаткових зборів), зменшені на суму витрат Власника, пов'язаних з купівлею валюти, підлягають перерахуванню на розрахунковий рахунок Перевізника. **Грошові кошти в розмірі 15% від суми вартості реалізованих квитків залишаються в розпорядженні Власника у якості винагороди за надані Перевізнику послуги за даним договором.**

(96) Пунктом 3.3 розділу 3 «Оплата послуг та порядок розрахунків» Договору № 03 визначено, зокрема, **що у разі попереднього продажу квитків Перевізника самостійно, агентом Перевізника чи водієм Перевізника після закриття квитково-касової відомості частину автостанційного збору (за вирахуванням вартості послуг з касового продажу квитків громадянам) та суму винагороди за надання послуг згідно з предметом цього Договору (за вирахуванням вартості автостанційних послуг з продажу квитків), разом у розмірі 12% від вартості перевезень за тарифом, Перевізник зобов'язаний перерахувати автостанції, на якій пасажир повинен здійснити посадку, у строки, передбачені п.3.2. цього Договору.**

7. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ

(97) Свобода волевиявлення учасників договірних відносин у конкурентних правовідносинах обмежена вимогами імперативних норм спеціального конкурентного законодавства про заборону таких умов договору, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку. Отже, сама по собі відповідність умов договору приписам Цивільного кодексу України не означає відсутності порушення конкурентного законодавства.

(98) ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» на вимогу Відділення про надання інформації від 23.05.2024 № 63-02/1433є листом від 19.06.2024 № 224/07-24 (вх. Відділення від 21.06.2024 № 63-01/1447) надало розрахунки з розшифруванням та підтвердними документами за статтям витрат по автостанційному збору (розрахунок послуг перевізникам на 2024 рік, розрахунок автостанційних послуг та послуг перевізникам, що надаються перевізникам за самостійно продані перевізниками квитки на 2024 рік та розрахунок комісійного збору (від попереднього продажу) на 2024 рік).

(99) ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-ХІУ, **національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку** 30.12.2019 затверджено Наказ про облікову політику № 182 (далі - Наказ 182).

(100) Наказом 182 встановлено принципи, методи і процедури, що будуть використовуватись Товариством для складання і подання фінансової звітності і формуватимуть облікову політику Товариства за видами діяльності у сфері надання автостанційних послуг з 01.01.2020.

(101) В цьому наказі зазначено, що Наказ 182 набирає чинності з 01.01.2020 року і діє до його

скасування у встановленому порядку.

(102) Тобто, станом на поточний період 2024 року він є чинним і його положення є обов'язковими до виконання.

(103) Додатком № 5 до Наказу 182 затверджено Правила формування тарифів на автостанційні послуги (визначення розміру автостанційного збору; розрахунок вартості обов'язкових послуг, що надаються автостанцією перевізникові; розрахунок тарифів, на надання необов'язкових автостанційних послуг).

(104) Наказом ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» від 30.12.2019 № 183 (далі - Наказ 183) затверджено розмір:

- автостанційного збору (при реалізації квитків через каси автостанцій Товариства) за надання обов'язкових автостанційних послуг пасажиром, з урахуванням класу автостанцій, у наступному розмірі (від вартості перевезення за тарифом): для автостанцій I класу («Мукачєво», «Ужгород -1», «Хуст») - 12%; для автостанцій II класу («Міжгір'я», «Ужгород -2») - 11%; для автостанцій III класу («Берегово», «Іршава», «Перечин», «Рахів», «Свалява», «Тячів») - 10%; для автостанцій IV класу («Великий Бичків», «Виноградів», «Воловець-1», «Воловець-2», «Нижні Ворота», «Сільце», «Ясіня») - 9%; для автостанцій V класу («Солотвино») - 8%;
- винагороди за послуги, що надаються перевізнику (при реалізації квитків через каси автостанцій Товариства), у розмірі 15% від вартості перевезення за тарифом (без урахування пільг, що надаються згідно з вимогами чинного законодавства);
- комплексної ставки (автостанційний збір за надання обов'язкових послуг пасажиром та винагорода за надання обов'язкових послуг перевізнику) збору при самостійній реалізації квитків на перевезення пасажиром суб'єктом господарювання - автомобільним перевізником, або його агентами, або його водіями у розмірі 12% від вартості перевезення за тарифом (без урахування пільг, що надаються згідно з вимогами чинного законодавства);
- збору за попередній продаж квитків пасажиром через каси автостанцій Товариства у розмірі 5% від вартості перевезення за тарифом.

(105) Відповідно до пункту 5 Наказу 183 цей наказ набирає чинності з 01.01.2020 і діє до його скасування у встановленому порядку.

(106) Слід зазначити, що ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» Розділом 11 Наказу про облікову політику від 30.12.2019 № 182 визначено калькулювання тарифів на обов'язкові автостанційні послуги з описом у Додатку № 5 до цього наказу.

(107) Зокрема, згідно цього Додатку № 5 до складу інших витрат не можуть бути включені:

- суми безнадійної дебіторської заборгованості та відрахувань до резерву сумнівних боргів;
- суми неустойки (штраф, пеня);
- суми нестачі та втрати від псування цінностей;
- витрати, пов'язані з купівлею (продажем) іноземної валюти, та втрати від операційної курсової різниці;
- суми спонсорської та благодійної допомоги;
- витрати та добровільне страхування майна та працівників;
- витрати від списання не повністю амортизованих основних засобів;
- оплати консалтингових послуг та аудиторських послуг;
- собівартість реалізованих виробничих запасів;
- витрати з утримання об'єктів соціальної інфраструктури;
- суми, що відраховуються профспілковим організаціям для проведення культурно-масової

та фізкультурної роботи.

(107) Відділенням здійснено аналіз розрахунку автостанційних послуг та встановлено, що окремі статті витрат не відповідають вимогам, встановленими чинним законодавством.

(108) Розрахунок послуг перевізникам на 2024 рік, розрахунок автостанційних послуг та послуг перевізникам, що надаються перевізникам за самостійно продані перевізниками квитки на 2024 рік, розрахунок комісійного збору (від попереднього продажу) на 2024 рік надано листом ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» від 19.06.2024 № 224/07-04 (вх. Відділення від 21.06.2024 № 63-01/1147).

(109) Цим листом Товариство зазначило, що розмір автостанційного збору на автостанціях ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» встановлено на підставі Наказу про облікову політику (Наказ 182) та Наказу про затвердження тарифів та відповідних калькуляцій (Наказ 183).

(110) ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» в розрахунок послуг перевізникам на 2024 рік, розрахунок автостанційних послуг та послуг перевізникам, що надаються перевізникам за самостійно продані перевізниками квитки на 2024 рік, розрахунок комісійного збору (від попереднього продажу) на 2024 рік до статті «інші витрати» включено «благодійна допомога» у розмірі 17800,00 грн.; «суми коштів, перераховані первинним профспілковим організаціям, передбачені колективними договорами» у розмірі 81334,00 грн.

(111) Відповідно до Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318 (зі змінами), визначаються витрати, пов'язані з наданням обов'язкових послуг автостанціями власника.

(112) Згідно з пунктом 2 Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» його норми застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами (далі - підприємства) незалежно від форм власності (крім бюджетних установ та підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності).

(113) Пунктом 20 «До інших операційних витрат включаються» Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», включення статей витрат «благодійна допомога» та «суми коштів, перераховані первинним профспілковим організаціям, передбачені колективними договорами», не передбачено.

(114) Наслідком недотримання ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» вимог чинного законодавства щодо розрахунків вартості послуг, пов'язаних з відправленням та прибуттям автобусів у межах автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», можливе завищення вартості цих послуг за рахунок включення витрат, які не передбачені чинним законодавством.

(115) Отже, дії ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», які полягають у встановленні економічно необґрунтованих тарифів на послуги, пов'язані з відправленням та прибуттям автобусів, з огляду на включення до розрахунків цих послуг витрат, які не передбачені чинним законодавством, можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів (перевізників).

(116) Такі дії ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» були б неможливими за умови існування значної конкуренції на ринку послуг, пов'язаних з відправленням та прибуттям автобусів у межах автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», адже в такому випадку споживачі

мали б можливість обирати між кількома надавачами послуг, та, у разі ущемлення їх інтересів, обрали б іншого надавача таких послуг.

(117) У випадку ж відсутності конкуренції на відповідному ринку і, як наслідок, відсутності у споживачів альтернативи щодо придбання таких послуг, інакше ніж у ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», вищезазначені дії можуть призвести до настання негативних для споживачів наслідків.

(118) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

(119) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.

(120) Таким чином, дії ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», які полягають у встановленні економічно необґрунтованих тарифів на послуги, пов'язані з відправленням та прибуттям автобусів, щодо включення до розрахунків цих послуг витрат, а саме, *«благодійна допомога» та «суми коштів, перераховані первинним профспілковим організаціям, передбачені колективними договорами»*, які не передбачені чинним законодавством, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг, пов'язаних з відправленням та прибуттям автобусів у межах автостанцій ПрАТ «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

(121) При цьому, частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень. Рекомендації надаються у формі листа.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цього порушення і умов, що йому сприяють, на підставі статей 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає наступні обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Приватному акціонерного товариству «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС» ((«Інформація, доступ до якої обмежено»)), припинити дії, які містять ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом визначення (приведення) вартості послуг, пов'язаних з відправленням та прибуттям автобусів у межах автостанцій «ЗАКАРПАТАВТОТРАНС», відповідно до вимог чинного законодавства.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій письмово повідомити Західне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у 10-денний строк з дня їх отримання.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова колегії,
Голова Відділення

Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ